

POSTANOWIENIE

Dnia 13 października 2015 roku

Sąd Okręgowy w Gliwicach III Wydział Cywilny Odwoławczy w składzie:

Przewodniczący – Sędzia SO Danuta Pacześniowska (spr.)

Sędziowie SO Andrzej Dyrda

SR (del.) Ewa Buczek - Fidyka

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w dniu 13 października 2015 roku

sprawy z wniosku H. O. i J. O.

przy udziale A. O.

o wykonanie kontaktów z małoletnimi W. O. i J. O.

na skutek zażalenia uczestniczki postępowania

na postanowienie Sądu Rejonowego w Rudzie Śląskiej

z dnia 26 maja 2015 roku, sygn. akt III Nsm 283/15

postanawia:

oddalić zażalenie.

SSR (del.) Ewa Buczek - Fidyka SSO Danuta Pacześniowska SSO Andrzej Dyrda

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem Sąd Rejonowy na podstawie art. 598¹⁵ kpc zagroził uczestnicze postępowania nakazaniem zapłaty na rzecz wnioskodawców H. O. i G. O. kwot po 50 zł za każde naruszenie zobowiązania do nieprzeszkadzania w kontaktach wnioskodawców z małoletnimi W. O. i J. O. wynikającego z punktu 3 postanowienia Sądu Rejonowego w Rudzie Śląskiej z 2 grudnia 2013r. w sprawie sygn. III Nsm 350/13 oraz ustalił, że wnioskodawcy i uczestniczka postępowania ponoszą koszty związane ze swoim udziałem w sprawie.

Rozstrzygnięcie to Sąd wydał po ustaleniu, że małoletnie W. O., ur. (...) oraz J. O., ur. (...) pochodzą ze związku małżeńskiego R. O. i uczestniczki postępowania, a wnioskodawcy są dziadkami ojczystymi małoletnich. Postanowieniem z 2 grudnia 2013r. w sprawie III Nsm 350/13 Sąd Rejonowy w Rudzie Śląskiej zmienił kontakty wnioskodawców z małoletnimi uregulowane dotychczas ugodą zawartą przed tym Sądem 4 lutego 2013r. w sprawie sygn. III Nsm 408/12, w ten sposób, że miały się one odbywać w pierwszą i третią sobotę miesiąca w godzinach od 10:00 do 18:00 bez obecności rodziców dzieci. Nadto zobowiązał wnioskodawców do odbierania małoletnich z ich miejsca zamieszkania i odprowadzania do miejsca zamieszkania po odbytych kontaktach, a matkę dzieci zobowiązał do nieprzeszkadzania kontaktom.

Sąd ustalił również, że przed Sądem Rejonowym w Rudzie Śląskiej toczyło się postępowanie w sprawie sygn. III Nsm 611/14 z wniosku G. O. z udziałem rodziców dzieci o wykonanie kontaktów z małoletnimi. Zostało ono umorzone postanowieniem z 31 marca 2015r., wobec skutecznego cofnięcia wniosku. Aktualnie przed Sądem Rejonowym w Rudzie Śląskiej toczy się postępowanie w sprawie sygn. III Nsm 208/14 z wniosku A. O. o pozbawienie władzy rodzicielskiej R. O. nad małoletnimi dziećmi W. i J. O..

Do czasu zmiany postanowienia w przedmiocie kontaktów wnioskodawcy widywali się z wnuczkami regularnie, a spotkania w zasadzie przebiegały prawidłowo. Od grudnia 2014r. kontakty przestały być realizowane. Mimo, że wnioskodawcy stawiają się w znanym im miejscu zamieszkania małoletnich dzieci uczestniczka postępowania nie wydaje im córek. Nie odpowiada również na wiadomości sms, nie odbiera domofonu. Sąd ustalił, że uczestniczka postępowania zmieniła miejsce zamieszkania nie informując o tym wnioskodawców. Ci zaś przyznali, że nie stawili się na termin kontaktów wyznaczony na 16 maja 2015r. Kontakty ojca dziewczynek realizowane są nieregularnie. Przebywa on u rodziców podczas nieobecności małoletnich. Matka małoletnich otwarcie deklaruje niechęć wobec wnioskodawców. Negatywny stosunek wobec dziadków i ojca można zaobserwować również u dzieci. Zachowanie małoletnich bywa agresywne. W ocenie matki dzieci nie chcą przebywać u dziadków, a ona nie chce ich do tego zmuszać.

W okresie od stycznia 2015r. do maja 2015r. wnioskodawcy wielokrotnie zgłaszali na policji niemożność odbycia kontaktów z wnuczkami.

W dacie wydania postanowienia o zmianie kontaktów uczestniczka postępowania mieszkała z dziećmi u rodziców. Obecnie mieszka z dziećmi u niewidomego kolegi z pracy i jego ojca. Partycuje w opłatach za wodę i światło. Uczestniczka postępowania uzyskuje miesięczne 700 zł wynagrodzenia. Nadto otrzymuje alimenty na rzecz córek, łącznie 750 zł miesięcznie oraz zasiłek pielęgnacyjny w wysokości 153 zł.

W tak ustalonym stanie faktycznym Sąd Rejonowy uznał, że uczestniczka postępowania nie może pogodzić się z faktem, że kontakty z dziećmi mają być realizowane bez jej obecności, dlatego swoim zachowaniem zmierza do całkowitego ograniczenia kontaktów wnioskodawców z małoletnimi. Małoletnie pozostają pod jej wpływem i przyjmują postawę matki, która nimi manipuluje i stara się je odseparować od rodziny ojca, którego wciąż oskarża o ich seksualne molestowanie, mimo że postępowanie karne w tym przedmiocie zakończyło się umorzeniem wobec braku dowodów. W ocenie Sądu Rejonowego presja wywierana przez matkę na dzieci coraz bardziej oddala je od dziadków ojczystych. Z materiałów dowodowych zgromadzonych w sprawie wynika, że uczestniczka postępowania celowo nie poinformowała wnioskodawców o zmianie miejsca zamieszkania uznając, że to oni winni czynić starania, aby małoletnie wnuczki chciały z nimi przebywać. W konsekwencji od grudnia 2014r. kontakty dziadków z małoletnimi dziećmi nie są w ogóle realizowane. Tym samym, w ocenie Sądu Rejonowego, uczestniczka postępowania naruszyła obowiązki wynikające z punktu 3 postanowienia Sądu Rejonowego w Rudzie Śląskiej z 2 grudnia 2013r. w sprawie sygn. III Nsm 350/13, co skutkowało koniecznością zagrożenia jej nakazaniem zapłaty na rzecz wnioskodawców kwot wskazanych w postanowieniu, stosownie do treści art. 598i5 kpc.

Postanowienie zaskarżyła uczestniczka postępowania zarzucając błąd w ustaleniach faktycznych polegający na błędnym przyjęciu, że narusza ona obowiązki wynikające z postanowienia Sądu Rejonowego w Rudzie Śląskiej z 2 grudnia 2013r. w sprawie sygn. III Nsm 350/13 regulującego kontakty dziadków z małoletnimi wnuczkami. W oparciu o tak podniesiony zarzut domagała się zmiany zaskarżonego postanowienia przez oddalenie wniosku, względnie jego uchylania w całości i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi pierwszej instancji.

W uzasadnieniu podkreślała, że nie utrudnia kontaktu małoletnich z dziadkami. Wskazała, że dzieci nie chcą widywać się z wnioskodawcami, mimo że je do tego nakłania. Podniosła, że dzieci były dowożone na adres przy ul. (...), poza jednym spotkaniem, gdy przebywały u jej siostry, gdy ta była rano w pracy. Wskazała, że dzieci czuły się dobrze realizując kontakty z dziadkami, ale tylko podczas jej obecności. Nie chciały zostawać same z dziadkami, których się boją. Wskazała, że dzieci nie posiadają własnego pokoju u dziadków i bawią się w ich sypialni. Zaprzeczyła, że deklaruje niechęć do wnioskodawców stwierdzając, że gdyby tak było wniosłaby o zakaz styczności dzieci z dziadkami.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Zażalenie jest bezzasadne.

Postępowanie dotyczące wykonywania kontaktów z dzieckiem jest jednym z postępowań opiekuńczych. Jest ono sui generis postępowaniem rozpoznawczym, ograniczonym do fazy wykonawczej, gdyż nie obejmuje ono fazy rozstrzygającej, którą regulują przepisy ogólne o postępowaniu opiekuńczym (por. uchwała SN z 22 maja 2013r. III CZP 25/13). Naczelną dyrektywą postępowania opiekuńczego jest dobro dziecka i nie uchylają jej środki przewidziane w art. 598¹⁵ kpc.

Wystarczające dla oceny czy w sprawie zachodziły podstawy do wydania orzeczenia w trybie art. 578¹⁵ § 1 kpc było ustalenie jak przebiegały kontakty wnioskodawców z małoletnimi od wydania regulującego je postanowienia. Ustalenia te poczynione przez Sąd Rejonowy były prawidłowe i znajdowały uzasadnienie w prawidłowo ocenionym przez ten Sąd materiale dowodowym. Podobnie ocenić należy ustalenia dotyczące stanu emocjonalnego wnioskodawców, uczestniczki postępowania i małoletnich.

Ustalenia w tym zakresie Sąd Okręgowy w pełni podziela i uznaje za własne. Skarżąca w istocie także ich nie kwestionuje. Podważa jedynie wnioski jakie Sąd Rejonowy wyciągnął z tak poczynionych ustaleń. Polemika w tym zakresie nie mogła jednak podważyć trafności rozstrzygnięcia zawartego w punkcie 1 zaskarżonego postanowienia.

Na akceptację zasługuje także dokonana przez Sąd Rejonowy ocena dotycząca zakresu obowiązków uczestniczki postępowania odnoszących się do powinności współpracy przy realizacji ustalonych prawomocnym orzeczeniem kontaktów.

Odnosząc się do zarzutów zażalenia należy wskazać, że działania uczestniczki w zakresie realizacji kontaktów nie ograniczają się jedynie do zapewnienia możliwości fizycznego odbioru dzieci przez wnioskodawców. Wymagana tu aktywność powinna być większa i obejmuje także przekonanie dzieci o potrzebie kontaktu z dziadkami. Brak jej podjęcia, a nawet zniechęcanie dzieci do dziadków w okolicznościach faktycznych rozpoznawanej sprawy świadczą o nierealizowaniu obowiązku wynikającego z postanowienia ustalającego kontakty wnioskodawców z małoletnimi.

Podkreślenia wymaga, że niewątpliwie sprzeczne z dobrem dzieci jest izolowanie ich od dziadków, ich psychiczne podporządkowywanie czy nieuzasadnione przenoszenie negatywnych emocji dotyczących dziadków, którzy w sposób prawidłowy chcą realizować przysługujące im uprawnienia.

Odnosząc to założenie do okoliczności sprawy podkreślenia wymaga, że małoletni znajdują się pod wyłączną opieką i wpływem uczestniczki. W takiej sytuacji w istocie wyłączona jest możliwość powstania właściwych więzi między dziećmi a wnioskodawcami. Obowiązek współdziałania w budowie tych więzi ciąży też na uczestniczce postępowania, która w większym zakresie powinna przekonywać małoletnich do kontaktu z dziadkami i zaniechać przekazywania im negatywnych emocji i poglądów na temat rodziny wnioskodawcy.

Niestosowanie się do opisanych powinności skutkujące niechęcią dzieci do kontaktów z wnioskodawcami stanowi o niewłaściwym wykonywaniu obowiązku wynikającego z zawartej ugody, ustalającej kontakty, co prawidłowo w kontekście przesłanek określonych w art. 578¹⁵ § 1 kpc, ocenił Sąd Rejonowy wydając zaskarżone rozstrzygnięcie.

Także wysokość kwoty zagrożenia ustalona została prawidłowo. Ustalając jej wysokość Sąd Rejonowy wziął pod uwagę sytuację finansową uczestniczki, w szczególności wysokość jej wynagrodzenia oraz okoliczność, że zasadniczo nie ponosi ona kosztów utrzymania mieszkania, a jedynie partycypuje w opłatach za prąd i wodę. Na zmianę wysokości kwot zagrożenia nie mogły wpłynąć podnoszone przez żalącą okoliczności, że ponosi koszty utrzymania dzieci, bo na ten cel łoży również ojciec małoletnich płacąc zasądzone alimenty.

Z tych powodów zażalenie oddalono na podstawie art. 385 kpc w zw. z art. 397 § 2 kpc.

SSR (del.) Ewa Buczek - Fidyka SSO Danuta Pacześniowska SSO Andrzej Dyrda

